

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 19-1/25-09161
Otsuse kuupäev 28.09.2025
Komisjoni koosseis Taavi Hein

Tarbija
Kaupleja Gym Eesti OÜ (14304459)

Tarbija nõue 76 euro tagastamine

Resolutsioon:

1. Jätta tarbija avaldus rahuldamata.
2. Kui vaidlevad pooled ei nõustu komisjoni otsusega, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

Avalduse kohaselt Tarbija soovis lõpetada oma tähtajalise spordiklubi liikmelepingu Gym Eesti OÜ-ga 31. märtsil 2025 tervislikel põhjustel, viidates varasemale tarbijavaidluste komisjoni otsusele nr 19-1_20-07072-015, mille kohaselt saab spordiklubide liikmelepinguid lõpetada päevapealt. Kaupleja keeldus lepingut lõpetamast ja jätkab liikmemaksu automaatset arveldust iga kuu, kuigi teenust ei ole kasutatud. Tarbija nõuab, et kaupleja lõpetaks lepingu tagasiulatuvalt alates 31.03.2025 ja tagastaks ebaseaduslikult võetud liikmemaksud.

Tarbija ei nõustu Gym Eesti oü selgitusega ja juhib tähelepanu tarbijavaidluste komisjoni otsusele 19-1_20-07072-015, et tegemist on töövõtulepinguga võlaõigusseaduse (VÕS) § 635 mõistes. Kui Gym Eestiga sõlmitud leping ei vasta kehtivatele seadustele on see õigustühine olenemata sellest kas tarbija on nõustunud Gym Eesti ettekirjutatud tingimustega.

Võlaõigusseaduse § 655 järgi võib tellija töövõtulepingu igal ajal üles öelda. Seadusandja ei ole sidunud tellija ülesütlemise õigust lepingu tähtajaga ega ka ülesütlemise põhjusega. Üldise ülesütlemise lubatavus tuleneb lepingu olemusest, st töövõtulepingu sõlmimisest ei saa tekkida pealesunnitud teenuse tarbimise kohustust.

Töövõtulepingu lõppemiseks VÕS § 655 alusel on vajalik üksnes ülesütleamise avalduse tegemine töövõtjale. Kuivõrd seadusandja ei ole lepingu ülesütleamise tahteavaldusele seadnud kohustuslikke vorminõudeid, tuleb tuvastada tarbijal lepingust vabanemise tahte olemasolu ja selle tahte avaldamine kauplejale.

Osundatud seadusest tuleneb, et tarbija poolt lepingu ülesütlemine ei lõpeta reeglina töövõtja tasunõuet. Töövõtjal on lepingu lõppemisele järgneval perioodil jätkuvalt õigus kokkulepitud tasule, kuid seda üksnes ulatuses, milles kokkulepitud tasunõudest on maha arvestatud lepingu ülesütleemisest töövõtjale tekkinud kokkuvõtted. Tasunõude olemasolu sõltumata tasunõude alusest, peab tõendama tasu nõudja, so kõnealusel juhul kaupleja. Pole esitatud arvestust, millest oleks võimalik järeldada, et kauplejal puudus lepingu ülesütleamise tõttu võimalus oma tööjõudu teiste klientide huvides kasutada või et kõnealuse lepingu täitmiseks on tehtud eraldiseisvalt kulutusi, mille tegemine on seostatav üksnes selle lepinguga. Arvestades lepingu olemust on kaupleja põhikohustuseks treeningvahenditega sisustatud spordisaali kasutamise võimaldamine huvitatud isikutele. Kaupleja ei ole esile toonud ka seda, et tarbija oleks lepingu sõlmimisega omandanud klubi kasutusõiguse aastaks eksklusiivselt ning seetõttu pidi kaupleja piirama teiste võimalike klientidega lepingu sõlmimist ning et see olukord jätkub ka peale lepingu lõppemist.

Kui Gym Eesti oü kirjutab nüüd, et "Samuti on meie praktikas alati võimalik leping lõpetada ilma enneaegse lepingu lõpetamise tasuta juhul, kui klient esitab arstitõendi, mis kinnitab tervislikke takistusi treeningute jätkamiseks. Käesoleval juhul klient meid sellest ei teavitanud ega arstitõendit esitanud"

Kuna VÕS § 655 järgi ei sõltu lepingu ülesütlemine põhjusest ja ei seoses sellega ka ei teavitanud Gym Eestit oma tervislikust seisundist aga näitab, et on võimalik leping lõpetada enneaegse lepingu tasuta.

Kokkuvõttes soovib tarbija, et tema e-kiri sooviga leping lõpetada 31.03.2026 lõpetas lepingu Gym Eesti oü-ga sellel kuupäeval, mida pole ikka tehtud kuna raha võetakse maha siiaamaani, ja seadustest tulenevalt ei saa võtta leppetrahvi kolme kuu ulatuses.

Tarbija soovib, et tema arvelt mahavõetud raha (76 eurot) alates 31.03.2025 tagastataks tema arvelduskontole.

Kaupleja seisukoht:

Klient pöördus meie poole sooviga lõpetada sõlmitud leping. Üheski oma varasemas kirjas klient lepingu lõpetamise põhjust ei avanud. Teavitasime klienti, et sõlmitud leping kehtib kuni 30.09.2025 ning ennetähtaegne lõpetamine on võimalik vaid enneaegse lepingu lõpetamise tasu maksmisel. Klient vastas seepeale, et raha arveldamine Tema kontolt on ebaseaduslik.

Soetades treeningpaketi meie kodulehelt, kinnitab klient alati järgmise nõusoleku: „*Nõustun üldtingimuste ja sisekorrareeglitega*“. Ilma sellise kinnituse andmata ei ole võimalik paketti osta. Seega on kliendil enne lepingu sõlmimist alati võimalus tutvuda lepingu tingimuste ja sellest tulenevate kohustustega.

Vastavalt lepingu punktile 5.1.3.1 on „Elustiil“ paketi (aastane leping igakuiste maksetega) ennetähtaegne lõpetamine võimalik üksnes enneaegse lepingu lõpetamise tasu tasumisel.

Punkt 5.1.3.1: „Elustiil“ paketti on võimalik esimese 12 kuu jooksul lõpetada ainult enneaegse lepingu lõpetamise tasu tasumisega. Tasu suurus on võrdne kolme kuu tasu summaga lähtudes kehtivast hinnakirjast. Vastav sooviavaldus tuleb esitada e-postiga aadressile info@gymeesti.ee.

Samuti on meie praktikas alati võimalik leping lõpetada ilma enneaegse lepingu lõpetamise tasuta juhul, kui klient esitab arstitõendi, mis kinnitab tervislikke takistusi treeningute jätkamiseks. Käesoleval juhul klient meid sellest ei teavitanud ega arstitõendit esitanud.

Lähtume seisukohast, et klient oli enne lepingu sõlmimist teadlik nii lepingu tingimustest kui ka lepingulistest kohustustest ning võimalustest lepingut lõpetada. Seetõttu ei näe me võimalust lõpetada lepingut ennetähtaegselt muul viisil kui vastavalt punktile 5.1.3.1. Kõik maksed on tehtud kooskõlas kehtiva lepingu tingimustega.

Sarnast olukorda on käsitletud komisjoni otsuses 19-1/24-16017-001.

Komisjoni põhjendus:

Tarbija ja kaupleja vaidlevad, kas tarbijal oli tähtajalise spordiklubi liikmelepingu lõpetamise õigus enne lepingu tähtpäeva saabumist. Tarbija väidab kokkuvõtlikult, et spordiklubi liikmelepingu lõpetamise õigus tuleneb tarbijale VÕS §-st 655, andes tarbijale õiguse leping igal ajal lõpetada. Täiendavalt on tarbija seisukohal, et kauplejal ei ole õigust tarbijalt nõuda kolme kuu ulatuses lepingu lõpetamise eest kokkulepitud igakuist tasu.

Kaupleja on seisukohal, et tähtaegse liikmelepingu ennetähtaegne lõpetamine on võimalik üksnes lepingu enneaegse lõpetamise tasu tasumise korral, vastavalt kaupleja kehtestatud tüüptingimuse punktile 5.1.3.1. Täiendavalt on kaupleja seisukohal, et tähtajaline liikmeleping on võimalik

lõpetada ka ennetähtaegse lepingu lõpetamise tasuta juhul, kui klient esitab arstitõendi, mis kinnitab tervislikke takistusi treeningute jätkamiseks.

Tarbijavaidluste komisjon on spordiklubi liikmelepinguid praktikas kvalifitseerinud erinevalt, kuid laiemalt on tegemist teenuse osutamise lepinguga. Lepingu sisu seisneb selles, et klubi kohustub pakkuma liikmele võimalust kasutada kindlaksmääratud teenuseid – treeningsaale, jõusaaliseadmeid, riietus- ja pesemisruume, osades spordiklubides ka rühmatrenne –, liige aga kohustub maksma tasu (kuutasu, päevapilet vms).

Spordiklubi liikmelepingu peamiste omaduste järgi liigitub spordiklubi leping laiemalt teenuse osutamise lepinguks. Selle keskmes on klubipoolne kohustus tagada liikmele võimalus kasutada spordiklubi teenuseid vastavalt lepingule ja kehtestatud sisekorraeskirjadele. Leping on tehing kahe või enama isiku (lepingupooled) vahel, millega lepingupool kohustub või lepingupooled kohustuvad midagi tegema või tegemata jätma (VÕS § 8 lg 1). Leping on pooltele täitmiseks kohustuslik (VÕS § 8 lg 2).

Kuigi seadus seda otsesõnu ei määratle, jaotatakse teenuste osutamise lepingud lepinguõiguse süsteemis käsundus- ja töövõtulepingu tüüpi lepinguteks. Käsunduslepingu tüüpi teenuse osutamise lepingud on suunatud teenuse osutamise protsessile, millisel juhul teenuse osutaja võlgneb kindla teenuse osutamise viisi. Töövõtulepingu tüüpi teenuse osutamise lepingud on suunatud teatud tulemuse saavutamisele, mistõttu teenuse osutamise protsess ei ole oluline. Seejuures ei ole välistatud segatüübilised lepingud VÕS § 1 lg 2 tähenduses, s.t sama leping võib olla üheaegselt nii käsunduslepingu kui töövõtulepingu tüüpi või vastata lepingutüübi mitme alatüübi tunnustele.

Kuna kõnealune spordiklubi liikmeleping vastab praegusel juhul enamasti käsunduslepingu tüüpi lepingute tunnustele, siis kohaldub liikmelepingu lõpetamisele komisjoni hinnangul VÕS § 196 lg 1, mis annab kestvuslepingu kummalegi lepingupoolele õiguse leping mõjuval põhjusel etteteatamistähtaega järgimata üles öelda, eelkõige kui ülesütlevalt lepingupoolelt ei saa kõiki asjaolusid ja mõlemapoolset huvi arvestades mõistlikult nõuda lepingu jätkamist kuni kokkulepitud tähtpäevani või etteteatamistähtaja lõppemiseni (erakorraline ülesütlemine). VÕS § 196 lg 1 sätestab üldise aluse kestvuslepingute erakorraliseks ülesütlemiseks mõjuval põhjusel (vt RKTko 07.10.2009, 3-2-1-93-09 p 11). Käsunduslepingu tüüpi lepingud on reeglina kestvuslepingud, mistõttu toimub nende ennetähtaegne lõpetamine ülesütlemisega VÕS § 196 alusel.

VÕS § 196 lg 1 kohaldub kõigile kestvuslepingutele. Kestvusleping on leping, mille puhul kohustusi täidetakse pidevalt või korduvate toimingutena kindla ajaperioodi jooksul. Tarbija ja kaupleja olid sõlminud kestvuslepingu teenuse osutamiseks. Erinevalt ühekordsest lepingust, kus kohustuse täitmine lõpeb ühe sooritusega, kestab kestvusleping edasi ja loob korduvaid või püsivaid õigusi ja kohustusi. Erakorraline ülesütlemine on võimalik nii tähtajalise kui tähtajatatu lepingu puhul. Ülesütlemiseks peab olema mõjuv põhjus, mille esinemisel ei saa ülesütlevalt poolelt mõistlikult nõuda lepingu jätkamist.

Komisjonil tuleb keskse küsimusena lahendada, kas praegusel juhul esineb mõjuv põhjus VÕS § 196 lg 1 mõttes lepingu ülesütlemiseks ning kas kaupleja kehtestatud tüüptingimus ennetähtaegse lepingu lõpetamise võimaldamiseks ja selle eest tasu nõudmiseks on kehtiv.

VÕS § 196 lg 1 näeb ülesütlemise eeldusena ette poolte huvide kaalumise, mida komisjon hindab läbi mõjuva põhjuse olemasolu. Pooltel on VÕS § 196 lg 1 kohaselt õigus kestvusleping üles öelda põhimõtteliselt igasugusel põhjusel, mis objektiivselt ja pärast poolte huvide kaalumist näitab, et lepingut lõpetada soovivalt poolelt ei saa mõistlikult nõuda, et ta lepingut ettenähtud ajani või korralise ülesütlemiseni jätkaks. Erakorraline ülesütlemine on võimalik nii tähtajalise kui tähtajatu lepingu puhul (RKTo nr 3-2-1-62-04, p 12). Praegusel juhul aga mõjuvat põhjust lepingu lõpetamiseks VÕS § 196 lg 1 alusel ei esine. Kaupleja on juhtinud tarbija tähelepanu tema väidete tõendamiseks ning võimalusele mõjuva põhjuse olemasolu korral leping lõpetada ka ilma ennetähtaegse lõpetamise tasu nõudeta. Tarbija ei ole tõendanud ega põhjendanud, milles mõjuv põhjus seisneb. Üksnes viide tervislikele põhjustele mõjuvat põhjust ei sisusta.

Komisjon ei saa kaaluda ainuüksi tarbija huve, jättes kaupleja huvid tagaplaanile. Mõjuva põhjuse hindamisel tuleb arvestada kõiki asjaolusid ja mõlemapoolseid huve (RKTo nr 3-2-1-62-04, p 12; 3-2-1-47-04, p 11). Vastavalt Riigikohtu praktikale ja nii nagu sätte sõnastus viitab, tuleb komisjonil kaaluda ka kaupleja huve, kes tegutseb enda majandustegevuses ja kelle eesmärk on teenida pakutavalt teenuselt tulu. Tarbija poolt komisjoni ette toodud põhjendus ei ole tõendatud ega kontrollitav.

Kui tarbija võiks lepingu lõpetada mistahes põhjusel, siis oleks põhimõtteliselt igal tarbijal võimalik kestvusleping lõpetada mis tahes ajendil ja lepingu tähtajalisus kaotaks oma sisu ja tähenduse. Praegusel juhul komisjoni ette erakorralisi asjaolusid toodud ei ole, mis annaks aluse järeldamiseks, et lepingut on võimalik lõpetada tarbija avalduses toodud põhjendustel. Järelikult tuleb tarbijal lepingut täita vastavalt võetud kohustustele.

Tarbijal on õigus leping lõpetada vastavalt lepingule, s.t kaupleja poolt kehtestatud tüüptingimustele. Kaupleja on kehtestanud tarbija suhtes tüüptingimuse, mille kohaselt on tarbijaga sõlmitud leping võimalik ennetähtaegselt lõpetada esimese 12 kuu jooksul, tasudes lepingu ennetähtaegse lõpetamise tasu, mille suurus on võrdne kolme kuu tasu summaga.

Kuna kaupleja tugineb tüüptingimustele, tuli komisjonil kontrollida ex officio, kas kaupleja kehtestatud tüüptingimused on saanud lepingu osaks ja kas tüüptingimused on kehtivad. Kui pooled vaidlevad tüüptingimuste sisu üle, tuleb kontrollida tüüptingimuste kehtivust ka siis, kui pooled ise ei ole sellele tuginenud (vt RKTKo nr 3-2-1-56-08, p 13; RKTKo 3-2-1-109-11, p 12).

VÕS § 37 lg 1 kohaselt võivad tüüptingimused saada lepingu osaks kahel alternatiivsel viisil: 1) tüüptingimused on lepingu osaks, kui tingimuse kasutaja enne lepingu sõlmimist või sõlmimise ajal neile kui lepinguosale selgelt viitas ja teisel lepingupoolel oli võimalus nende sisust teada saada (esimene lause); 2) tüüptingimused on lepingu osaks ka siis, kui lepingu sõlmimise viisist tulenevalt võis nende olemasolu eeldada ja teisel lepingupoolel oli võimalus nende sisust teada saada (teine lause).

VÕS § 37 lg 1 mõlema alternatiivi puhul peab olema täidetud eeldus, et tarbijal oli võimalus tüüptingimuste sisust teada saada. Komisjon rõhutab, et määrav ei ole tingimuste sisuga tegelik tutvumine, vaid võimalus nende sisust teada saada ehk võimalus nendega tutvuda (vt ka Riigikohtu 23. märtsi 2011. a otsus tsiviilasjas nr 3-2-1-2-11, p 13). Seega on tüüptingimused saanud lepingu osaks. Tarbijale olid tüüptingimused lepingu sõlmimise ajal kättesaadavad.

Tüüptingimus on tühine, kui see lepingu olemust, sisu, sõlmimise viisi, lepingupoolte huvisid ja

teisi olulisi asjaolusid arvestades kahjustab teist lepingupoolt ebamõistlikult, eelkõige siis, kui tüüptingimusega on lepingust tulenevate õiguste ja kohustuste tasakaalu teise lepingupoole kahjuks oluliselt rikutud. Ebamõistlikku kahjustamist eeldatakse, kui tüüptingimusega kaldutakse kõrvale seaduse olulisest põhimõttest või kui tüüptingimus piirab teise lepingupoole lepingu olemusest tulenevaid õigusi ja kohustusi selliselt, et lepingu eesmärgi saavutamine muutub küsitavaks. Tüüptingimuse tühisust ja sellega seotud asjaolusid hinnatakse lepingu sõlmimise aja seisuga (VÕS § 42 lg 1). Komisjon ei ole tuvastanud asjaolusid, millest võiks järeldada, et kaupleja tüüptingimus ei ole kehtiv. Vastupidi, kaupleja on tarbijat soodustanud, andes talle seadusest soodsama võimaluse tähtjalise lepingu lõpetamiseks. Kaupleja ei olnud selleks kohustatud. Kui kaupleja ei oleks tarbijale kõnealust tüüptingimust kehtestanud, tuleks tarbijal tasuda iga kuu eest kuni paketi kehtivuse lõpuni. Praegusel juhul tarbija seda tegema ei pea, sest kaupleja tüüptingimus võimaldab tarbijale lepingu lõpetada soodsamas korras ja tasudes ainult osa endale võetud kohustustest.

Tarbija on tuginenud enda avalduses tarbijavaidluste komisjoni 14. detsembri 2020 otsusele nr 19-1_20-07072-015. Sõltumata spordiklubi liikmelepingu kvalifitseerimisest ei oleks kõnealuses asjas lahend tulnud VÕS § 196 lg 1 alusel lahendamisel tõenäoliselt teistsugune. Tarbijale oli määratud raske puue, mis oleks andnud tarbijale õiguse lepingu lõpetamiseks erakorraliselt mõjuval põhjusel ilma, et kauplejale oleks tekkinud tasu nõudmise õigus.

Ülaltoodud asjaoludel jätab komisjon tarbija avalduse rahuldamata.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Taavi Hein

/allkirjastatud digitaalselt/